

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ПОЛИТИКА НА УНСС ЗА ПОЧТЕНОСТ В АКАДЕМИЧНОТО ТВОРЧЕСТВО

Преамбюл

Политиката на УНСС за почтеност в академичното творчество се основава на основните етични стандарти, възприети от международната научна общност, на зачитането на научното творчество на другите и на недопускането на практики на недобросъвестно научно творчество. Нарушенията на почтеността в академичното творчество влияят негативно на научноизследователските процеси, влошават отношенията между изследователите и подкопават доверието в научните резултати. Тази политика не установява конкретни процедури и правила, различни от законовите, нито такива, които касаят установяване на нарушения или налагане на санкции, както и не е средство за прилагане в процедури за придобиване на образователна или на научна степен или в конкурси за заемане на академични длъжности.

1. Обхват

Политиката на УНСС за почтеност в академичното творчество се прилага по отношение на творчеството на студентите, докторантите и преподавателите от УНСС, въз основа на което се придобива образователна степен, научна степен или се заема академична длъжност. Политиката се прилага и по отношение на академичното творчество, за създаването на което са използвани средства на УНСС, или резултатите от което се публикуват в научните издания на УНСС или в издания, финансирани от УНСС.

2. Цели

Политиката има за цел:

- да насърчава почтеността в академичното творчество;

- да определи практиките, които представляват непочтеност в академичното творчество;
- да повиши нетърпимостта към проявите на непочтеност в академичното творчество;
- да предвиди мерки, които да предотвратяват допускането на практики на непочтеност в академичното творчество;
- да изгражда култура на почтеност в академичното творчество.

3. Органи

Прилагането на политиката се осигурява от заместник-ректора по НИД, от деканите на факултети, от директорите на институти, от ръководителите на катедри, от главните редактори на научните издания на УНСС и от председателите на редакционните колегии на сборниците с материали от научни форуми, от комисиите за защита на дипломни работи, от Комисията за академична етика и от други органи, в съответствие с техните правомощия съобразно нормативните актове и вътрешните правила на УНСС.

4. Практики на непочтеност в академичното творчество

4.1. Академично плагиатство

Академично плагиатство е целенасоченото представяне като свои на резултати от чуждо научно творчество, включително със съгласието на техния автор, без значение дали тези резултати представляват закриляни обекти на авторското право и без значение дали те са били вече публикувани или не.

Академичното плагиатство може да се прояви в някоя от следните форми:

- посочване като автор на произведение, създадено от друг, независимо от езика на което е създадено;
- представяне за свои на чужди научни тези и заключения;
- включване в резултатите от академичното творчество чрез представяне като свои на чужди произведения или на части от чужди произведения;
- перефразиране на чужди произведения или на части от чужди произведения и представянето им като собствени резултати от академичното творчество;
- непосочване на съавтор, който е участвал в създаването на резултата от академичното творчество.

4.2. Повторно използване на значителна част от по-ранни собствени публикации

Препубликуването без промяна на значителна част от по-ранни собствени публикации, включително преводи, без да се направи надлежна препратка или да се цитира оригиналът се счита за нарушение на академичната почтеност. Такова нарушение на академичната почтеност е налице особено когато това се прави с цел доказване на научна продукция, за да се изпълнят определени количествени изисквания към академичното творчество, с изключение на случаите когато правилата приложими към съответните процедури или конкурси допускат това.

4.3. Недобросъвестно използване на научни произведения и на научни данни и създаване на привиден научен принос

Недобросъвестното използване на научни произведения и научни данни се отнася до посочване на неверни или неточни данни, целенасочено изкривяване на данни или на чужди твърдения, мисли или заключения, позоваването в научното творчество на несъществуващи източници, данни, резултати и др.

Създаване на привиден научен принос е налице в случаите, когато за постигане на научен резултат се използват забранени помощни средства, нерегламентирано се ползва помощ и творчески усилия на друго лице (ghostwriting), дори да е с негово съгласие, използват се измислени или фалшифицирани данни, които се представят като достоверни, или се прилагат други умишлени изопачавания на изследователския процес.

5. Мерки срещу непочтеността в академичното творчество

5.1. Повишаване на информираността

Повишаването на информираността относно непочтените практики в академичното творчество сред студентите, докторантите и преподавателите се осъществява чрез провеждане на обучения, семинари и други мерки. Прилагането на тези мерки се осъществява от заместник-ректора по НИД, от деканите на факултети и директорите на институти.

5.2. Прилагане на технически средства

Проверката на оригиналността на академичното творчество се подпомага и чрез прилагането на технически средства за електронна проверка на съвпадения с вече

публикувани научни резултати, както и чрез други мерки. Прилагането на тези мерките се осъществява от заместник-ректора по НИД, от деканите на факултети, от директорите на институти, от ръководителите на катедри, от главните редактори на научните издания на УНСС и от председателите на редакционните колегии на сборниците с материали от научни форуми, от комисиите за защита на дипломни работи, от Комисията за академична етика и от други органи, в съответствие с техните правомощия съобразно нормативните актове и вътрешните правила на УНСС.

Редът за прилагане на мерките чрез технически средства се урежда от Правилата за електронна проверка на оригиналността на академичното творчество.

5.3. Деклариране на обстоятелства

При представянето на научни резултати за придобиване на образователна или на научна степен или за заемане на академична длъжност авторите подписват декларация за оригиналност на представените трудове и за почтеност в академичното творчество.

6. Превенция и противодействие на нарушенията на почтеността в академичното творчество

В случаите на прояви на непочтеност в академичното творчество, които представляват нарушения на законовите и подзаконовите нормативни актове в областта на висшето образование и науката и вътрешните разпоредби на УНСС, се прилагат предвидените в съответните актове процедури и се налагат предвидените в тях наказания.